

TULEVAISUUSBAROMETRI 2025

MAAKUNTATULOSTEN RAPORTTI

POHJOIS-KARJALA

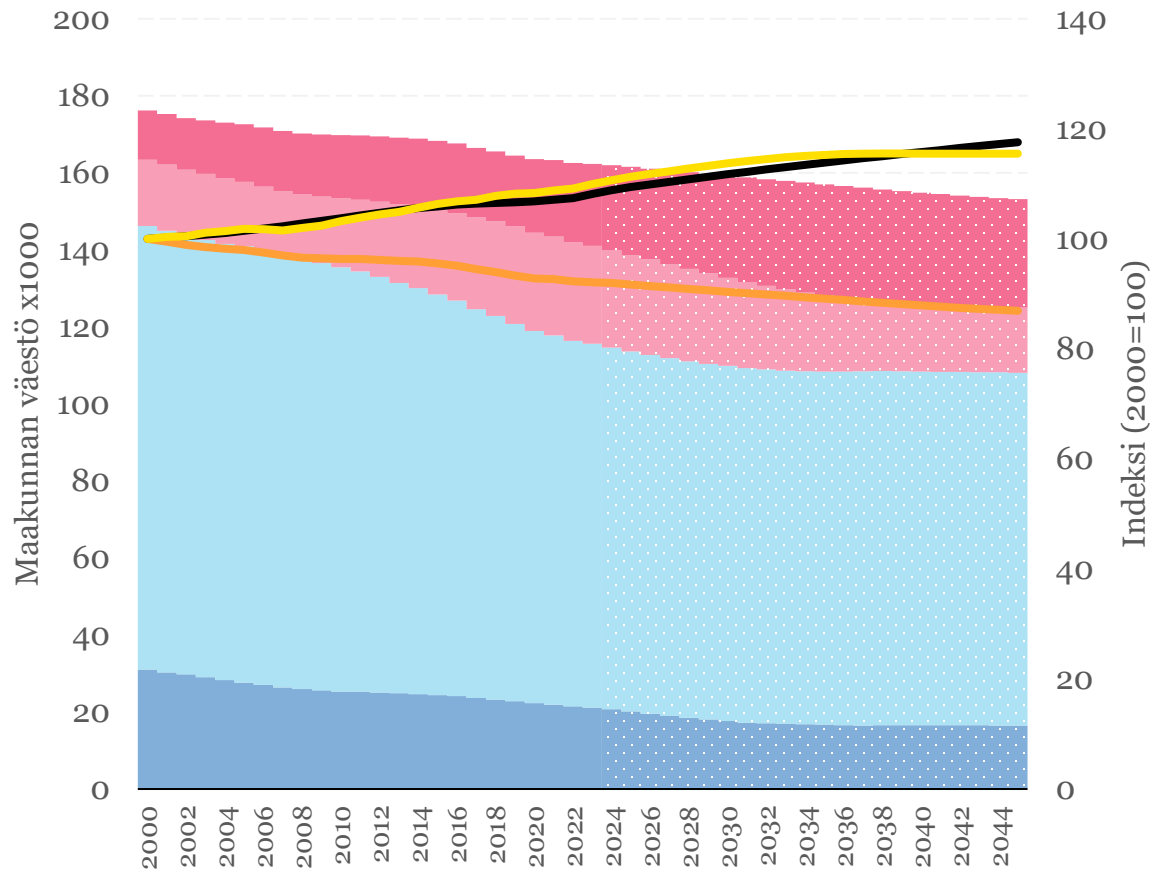
Pohjois-Karjala

Väestökehitys

0 - 14 15 - 64 65 - 74
75 - KOKO MAA Pohjois-Karjala
Joensuu

	Väkiluku 2024	Muutos edellisestä vuodesta	2010-2023
Suomi	5 637 214	↑ 0,60 %	
Pohjois-Karjala	162 102	↓ -0,13 %	
Joensuu	78 743	↑ 0,87 %	
Kontiolahti	15 071	↓ -0,43 %	
Liperi	11 910	↓ -0,49 %	

	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välin. nettomuutto	Nettomaa- hanmuutto
Suomi	-14 300	0	48 546
Pohjois-Karjala	-1 166	-848	1 811
Joensuu	-275	-245	1 203
Kontiolahti	24	-84	-1
Liperi	-54	-49	46

Lähde: Tilastokeskus / Väestörakenne, Väestön ennakkotilasto, Väestöennuste

Pohjois-Karjala

Työllisyys ja koulutus

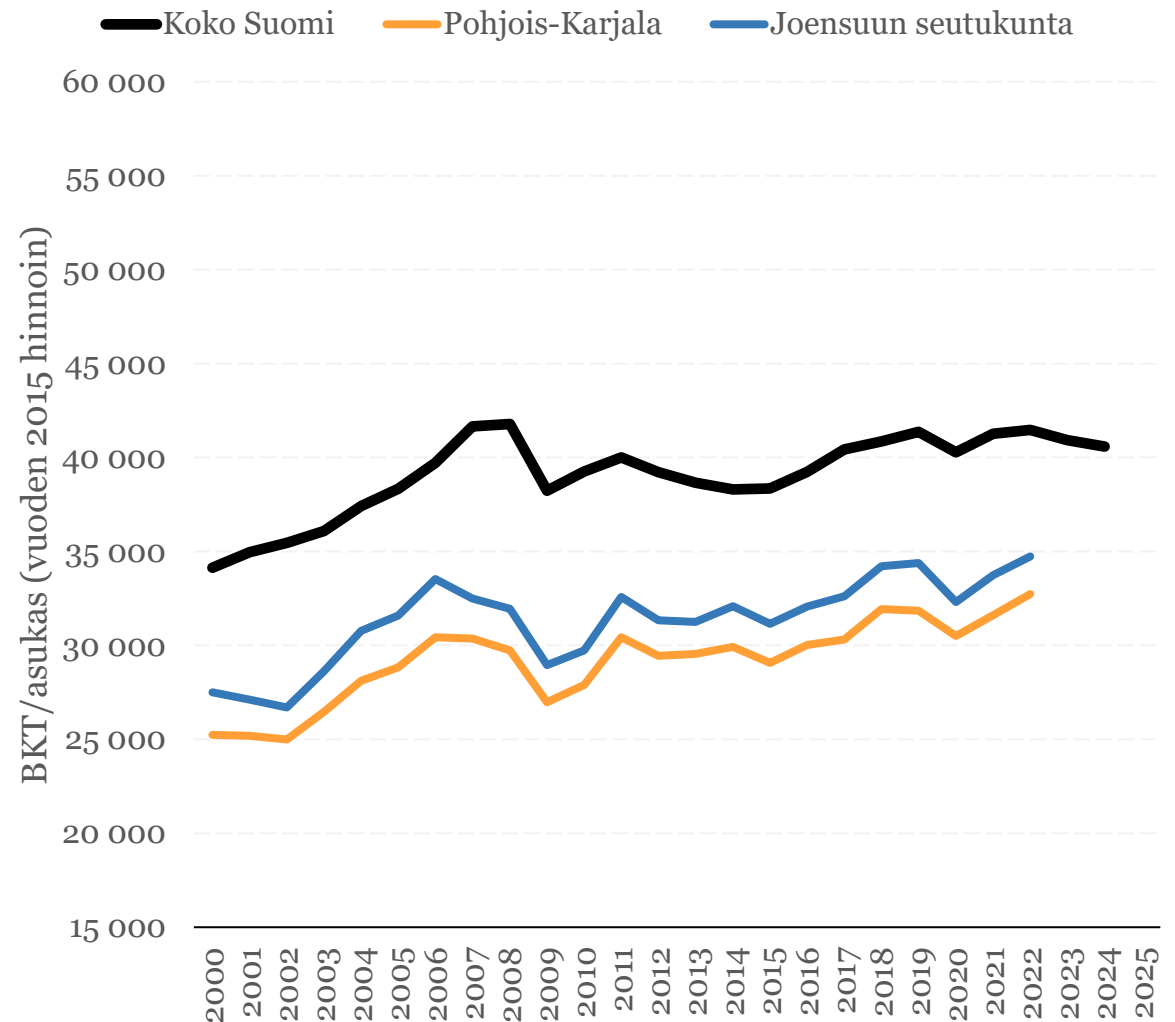
	Työllisyysaste 2023		Muutos edellisestä vuodesta	2010-2023
Suomi	72,5	↓	-0,9	
Pohjois-Karjala	67,1	↓	-0,3	
Joensuu	64,8	↓	-0,5	
Kontiolahti	77,9	↓	-0,1	
Liperi	74,5	↓	-0,1	

*) Työllisyysaste pääasiallisen toiminnan mukaan (Työssäkäyntitilasto)

Työvoiman koulutustausta 2023

	Ei peruskoulun jälkeistä tutkintoa	Vähintään toisen asteen tutkinto	Korkea- asteen tutkinto
Suomi	12,2	87,8	41,9
Pohjois-Karjala	9,9	90,1	37,1

*) Työvoimaan kuuluvat (työlliset tai työttömät) 18-64 -vuotiaat.

Millaisena näet nykyisen asuinkuntasi tulevaisuuden?

Verrattuna nykyhetkeen, onko
asuinkuntasi tulevaisuus mielestäsi...

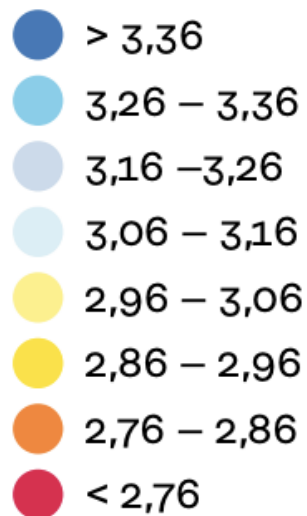
5 Paljon parempi

4 Parempi

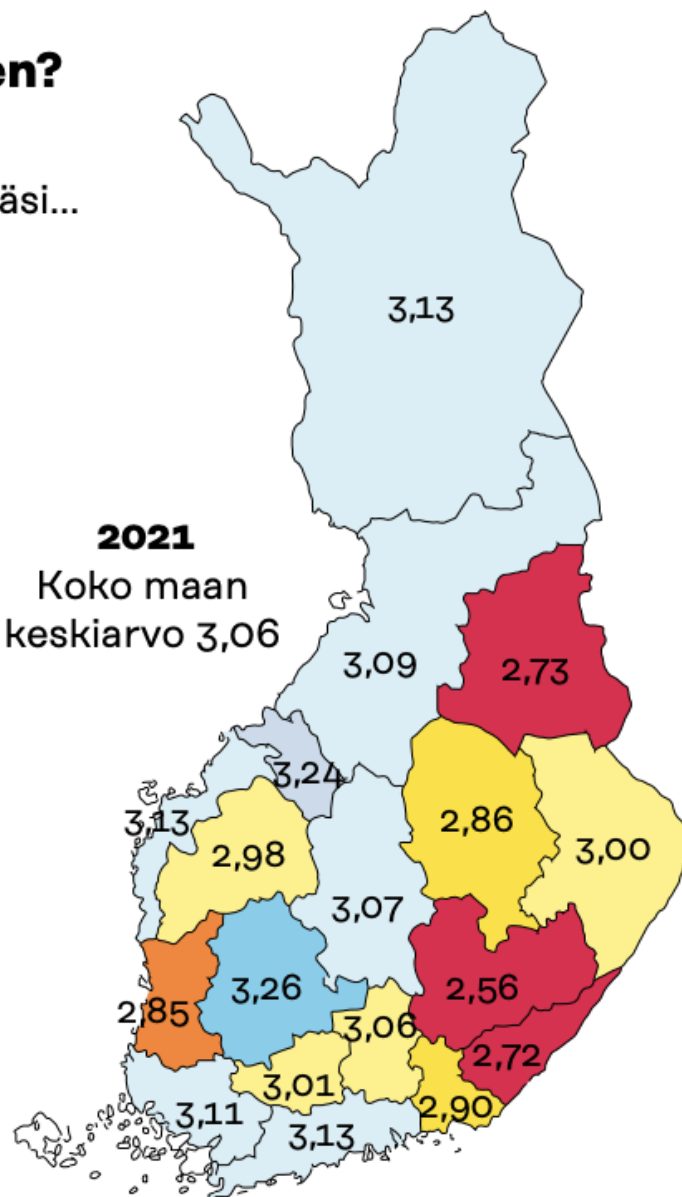
3 Ei parempi eikä huonompi

2 Huonompi

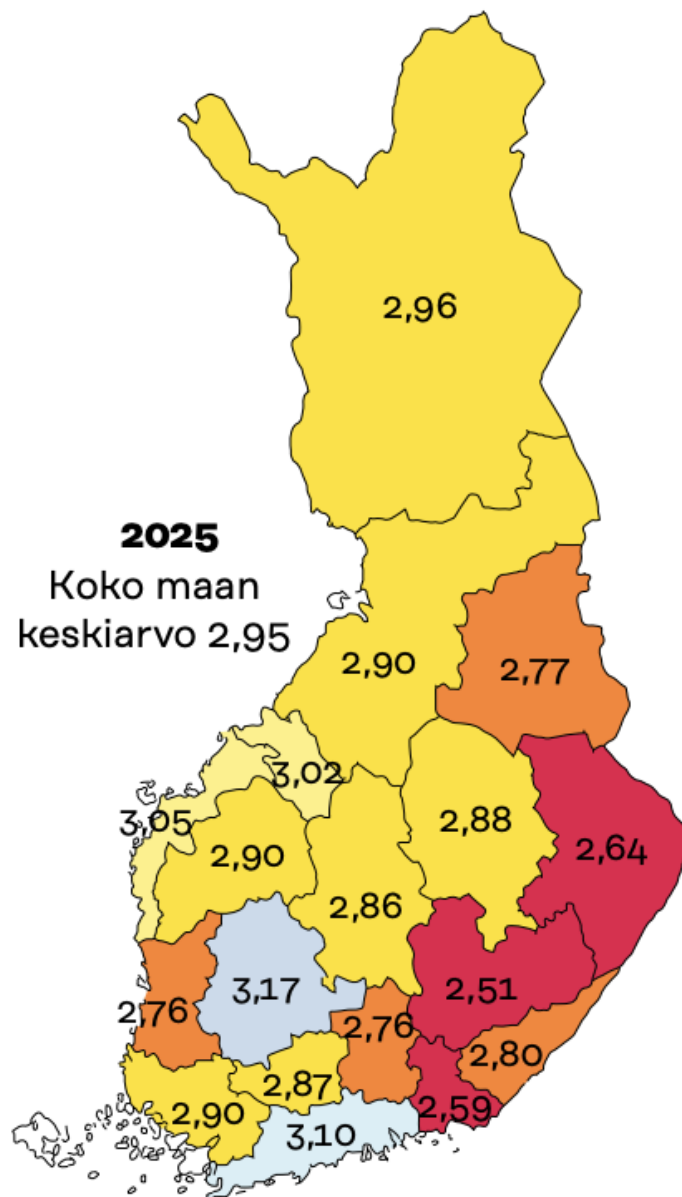
1 Paljon huonompi

2021
Koko maan
keskiarvo 3,06

2025
Koko maan
keskiarvo 2,95

SITRA

TULEVAISUUSBAROMETRI 2025

MAAKUNTATULOSTEN RAPORTTI

POHJOIS-KARJALA

Jaakko Hyry

Sisällysluettelo

Tutkimuksen toteutus, sisältö ja aineiston rakenne

1. Suhtautuminen tulevaisuuteen

2. Demokratia, valta, päätöksenteko ja tulevaisuus

3. Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

- Yhteiskunnan yhtenäisyys
- Hyvinvointi
- Ympäristösuhteemme
- Teknologian kehitys
- Talouden kestävyys
- Demokratian tila

LUOTTAMUSVÄLITÄULUKKO

TUTKIMUKSEN TOTEUTUS, SISÄLTÖ JA AINEISTON RAKENNE

Tutkimuksen toteutus

- Kohderyhmä 15-84 –vuotiaat kansalaiset Suomessa
 - Aineisto edustaa ja on painotettu vastaamaan väestöä tässä ikäryhmässä
-
- 3.226 vastausta
 - Pohjois-Karjalan vastaajamäärä oli 139 kpl
 - Tutkimus toteutettiin internetkyselyinä Norstatin internetpaneeleissa
 - Aineisto kerättiin ositettuna otantana maakunnittain vastaajien sukupuolen ja iän mukaisesti yhteensä 144 kiintiöryhmässä
-
- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 1,6 %-yksikköä (50% tulostasolla) ja maakunnan tulosten osalta +- 8,3 %-yksikköä. Raportin viimeisellä sivulla on luottamusvälitaulukko.
 - Kyselyn tiedonkeruu toteutettiin pääosin joulukuussa 2024 ja valmistui tammikuun 2025 alussa.
 - Kysymyksiin vastaaminen kesti noin 12 minuuttia
 - Tutkimusaineisto on oikaistu väestötietojen mukaan vastaajien sukupuolen, iän ja asuinalueen (maakunta) perusteella
-
- Kerätty aineisto sisältää tutkimuskysymykset ja vastaajien keskeiset sosiodemografiset tiedot
 - Kysymykset on suunnitellut Sitra yhdessä Verianin kanssa.
-
- Tämä on raportti tuloksista, joka sisältää maakuntakohtaisten tulosten tarkastelun sekä niiden vertailun koko maan tuloksiin.

1. SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Yhteenveto maakunnan tuloksista, Pohjois-Karjala

YHTEENVETO TULOKSISTA

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Enemmistö (58 %) pohjois-karjalaisista ajattelee tulevaisuutta päivittäin tai viikoittain, tulevaisuutta ajatellaan hieman vähemmän kuin Suomessa keskimäärin (65 %). Tulevaisuuden ajattelu liittyy tyypillisesti omaan arkeen, Suomeen / suomalaisuuteen ja muutenkin samoihin asioihin, joita muutkin suomalaiset pohtivat.

Tulevaisuus kiinnostaa maakunnassa yhtä paljon kuin kaikkia suomalaisia keskimäärin, samoin maakunnassa uskotaan tiedettävän, kuten koko maassa siihen, millä keinolla itse voi vaikuttaa tulevaisuuteen.

Tulevaisuus pelottaa ja siellä nähdään uhkakuvia maakunnassa saman verran (19 %) kuin Suomessa kaiken kaikkiaan (18 %).

Oman asuinkunnan tulevaisuus nähdään kielteisemmin kuin maassa keskimäärin. Maakunnassa 48 % näkee asuinkuntansa tulevaisuuden nykyhetkeä huonompana, kun koko Suomessa näin ajattelee 30 %. Nykyhetkeä paremmaksi asuinkunnan tulevaisuuden arvioi 19 %, kun koko maan arvio on 27 %. Suomen ja ihmiskunnan tulevaisuus nähdään samanlaisena kuin koko maassa.

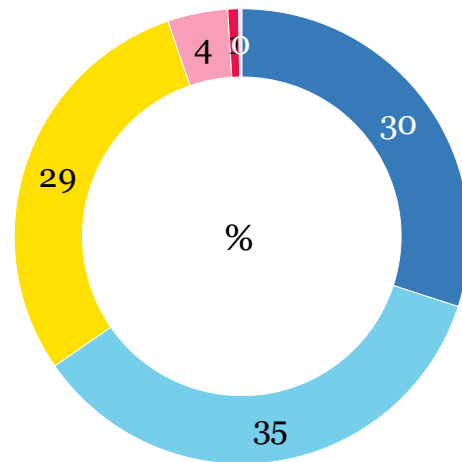
DEMOKRATIA, VALTA, PÄÄTÖKSENTEKO JA TULEVAISUUS

Päättäjien visioiden innostavuus koskien omaa asuinkuntaa nähdään varsin samoin kuin Suomessa keskimäärin. Tilanne on sama hyvinvointialueen päättäjien osalta. Arviot siitä voiko itse vaikuttaa ja millä keinolla voisi vaikuttaa oman asuinkunnan tulevaisuuteen ovat samalla tasolla kuin Suomessa kokonaisuutena.

Kaikissa näissä asioissa arviot ovat varsin kriittisiä tai erittäin kriittisiä sekä Pohjois-Karjalassa että koko valtakunnassa.

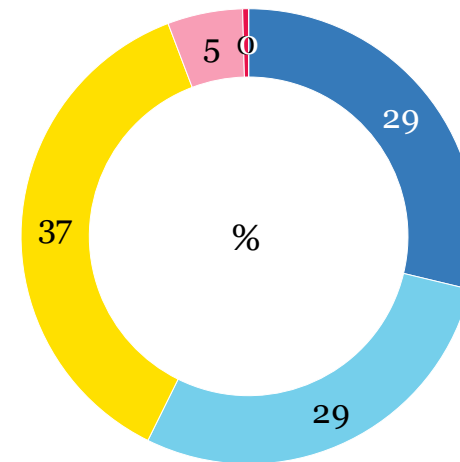
Kuinka usein ajattelee tulevaisuutta

Kuinka usein ajattelet tulevaisuutta?
Tulevaisuudella tarkoitetaan kyselyssä noin 10-20
vuoden aikajänteellä tapahtuvia asioita.
Total 2025 (n=3223)

- Päivittäin
- Viikoittain
- Joskus
- Harvoin
- En juuri koskaan
- En osaa sanoa

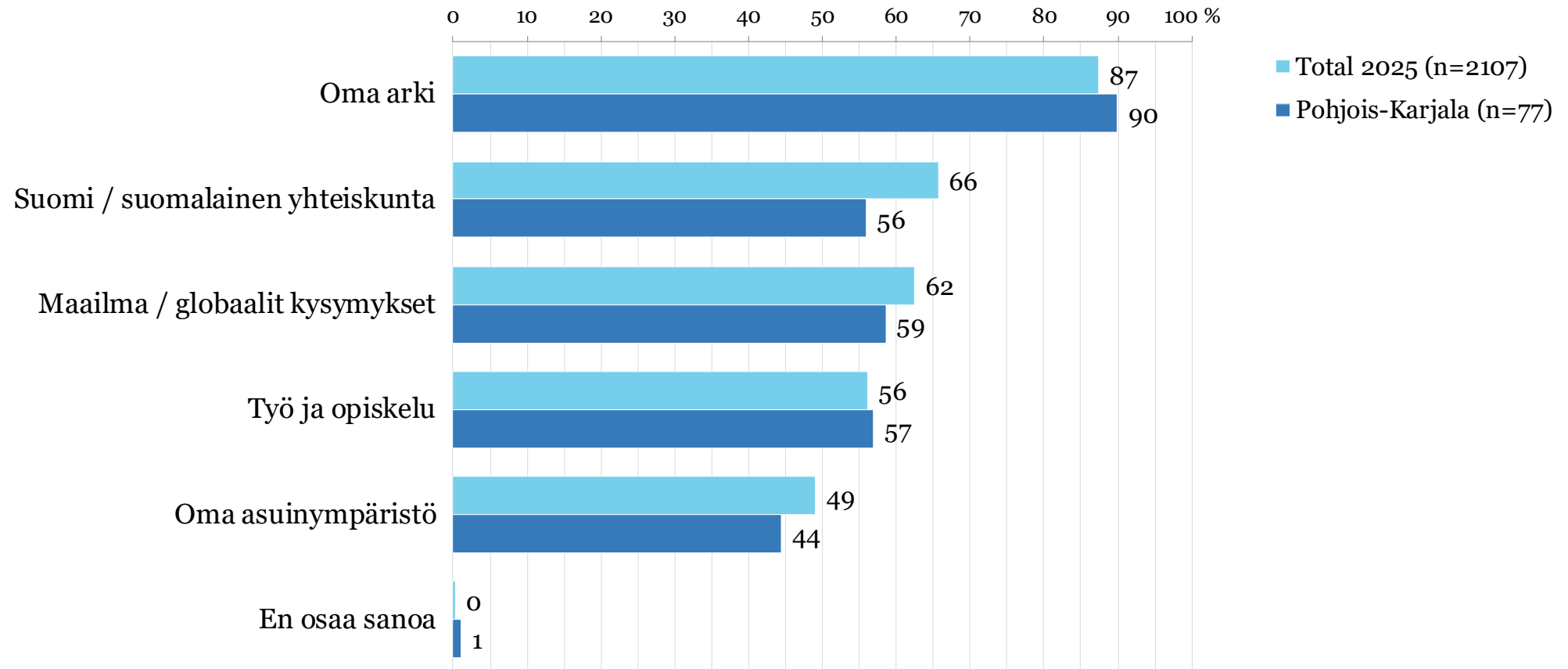
Kuinka usein ajattelet tulevaisuutta?
Tulevaisuudella tarkoitetaan kyselyssä noin 10-20
vuoden aikajänteellä tapahtuvia asioita.
Pohjois-Karjala (n=139)

- Päivittäin
- Viikoittain
- Joskus
- Harvoin
- En juuri koskaan
- En osaa sanoa

Mihin asioihin liittyen ajattelee tulevaisuutta

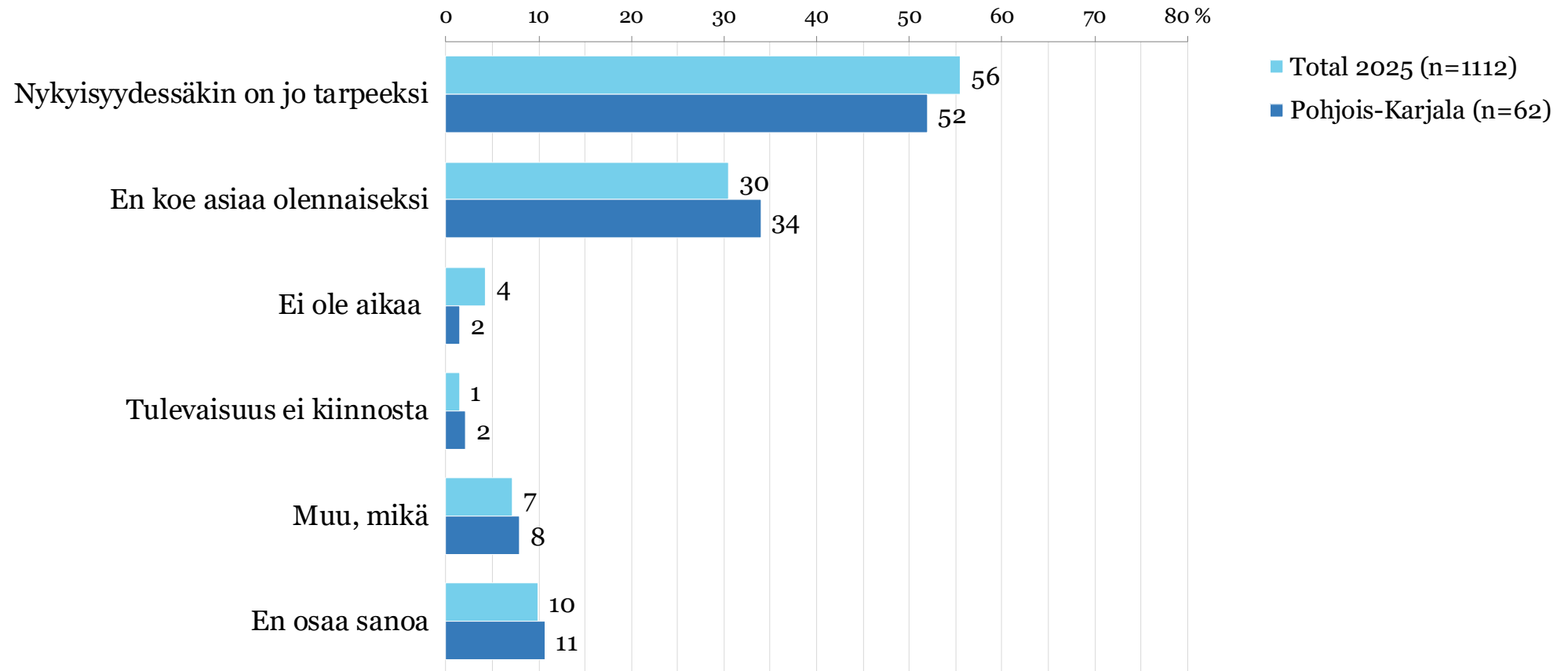
Mihin asioihin liittyen ajattelet tulevaisuutta?
(jos ajattelee vähintään viikoittain)

N= Jos ajattelee vähintään viikoittain tulevaisuutta

Mikä estää ajattelemasta tulevaisuutta

Mikä estää sinua ajattelemasta tulevaisuutta?
(jos ajattelee harvemmin kuin viikoittain)

N= jos ajattelee tulevaisuutta harvemmin kuin viikoittain

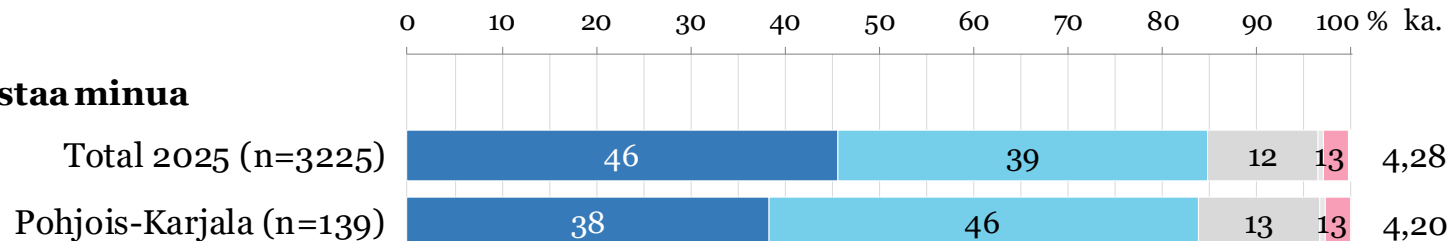
Yleinen tulevaisuusorientaatio 2025

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Pohjois-Karjala

Tulevaisuus kiinnostaa minua

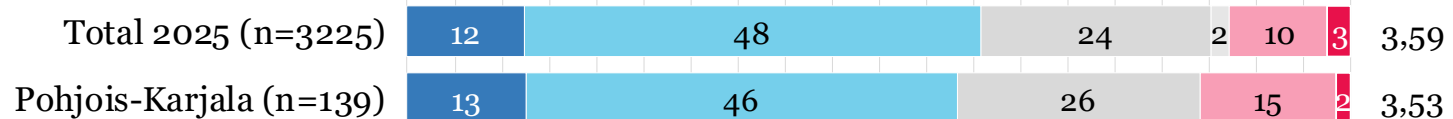
Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

- Täysin samaa mieltä (5)
- Jokseenkin samaa mieltä (4)
- En samaa enkä eri mieltä (3)
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä (2)
- Täysin eri mieltä (1)

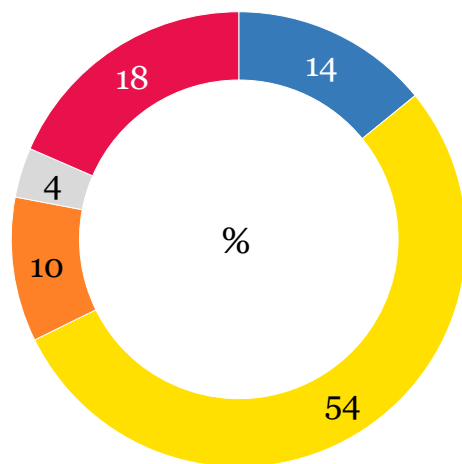
Kaikki vastaajat

Millaisena näkee tulevaisuuden, 10-20 vuotta nykyhetkestä

**SUHTAUTUMINEN
TULEVAISUUTEEN**

Millaisena näet tulevaisuuden? Valitse parhaiten omaa näkemystäsi kuvaava vaihtoehto.

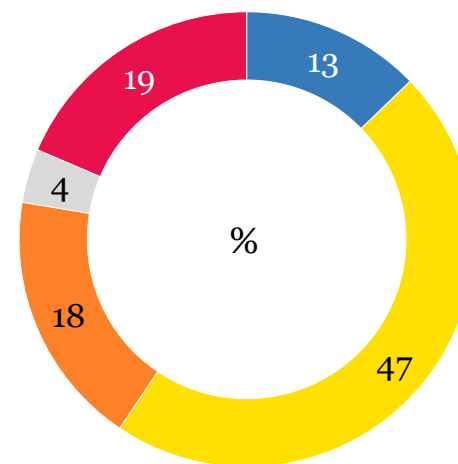
Total 2025 (n=3225)

- Odotan innolla, näen siellä paljon mahdollisuuksia
- Välillä pelottaa, välillä odotan innolla
- Ei kiinnosta, elän tätä päivää
- En osaa sanoa
- Pelottaa, näen siellä paljon uhkakuvia

Millaisena näet tulevaisuuden? Valitse parhaiten omaa näkemystäsi kuvaava vaihtoehto.

Pohjois-Karjala (n=139)

- Odotan innolla, näen siellä paljon mahdollisuuksia
- Välillä pelottaa, välillä odotan innolla
- Ei kiinnosta, elän tätä päivää
- En osaa sanoa
- Pelottaa, näen siellä paljon uhkakuvia

Kaikki vastaajat

Millaisena näkee tulevaisuuden 2025

Millaisena näet tulevaisuuden verrattuna nykyhetkeen?

Pohjois-Karjala

Millaisena näet henkilökohtaisen tulevaisuutesi verrattuna nykyhetkeen?

Total 2025 (n=3226) 8 32 42 4 11 3 3,32

Pohjois-Karjala (n=139) 5 28 46 6 9 6 3,17

Millaisena näet nykyisen asuinkuntasi tulevaisuuden?

Total 2025 (n=3226) 5 22 39 4 23 7 2,94

Pohjois-Karjala (n=139) 3 16 29 4 36 12 2,62

Millaisena näet Suomen tulevaisuuden?

Total 2025 (n=3226) 3 15 30 5 34 13 2,59

Pohjois-Karjala (n=139) 4 12 33 5 35 12 2,58

Millaisena näet ihmiskunnan tulevaisuuden?

Total 2025 (n=3226) 2 9 22 5 41 20 2,27

Pohjois-Karjala (n=139) 2 9 31 3 34 21 2,36

■ Paljon parempi (5)

■ Parempi (4)

■ Ei parempi eikä huonompi (3)

■ En osaa sanoa

■ Huonompi (2)

■ Paljon huonompi (1)

Kaikki vastaajat

2. DEMOKRATIA, VALTA, PÄÄTÖKSENTEKO JA TULEVAISUUS

Mielipiteet väittämistä

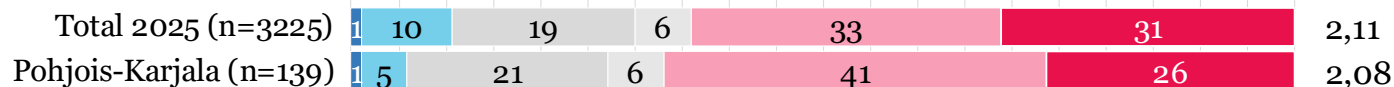
Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavista väittämistä?

Pohjois-Karjala

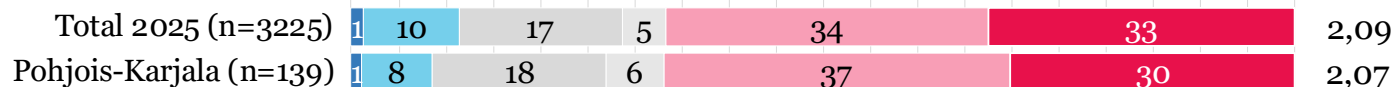
Päättäjillä on innostavia visioita asuinkuntani tulevaisuudesta.

Päättäjillä on innostavia visioita hyvinvointialueeni tulevaisuudesta.

Päätöksenteossa huomioidaan riittävästi päätösten pitkän aikavälin vaikutuksia.

Voin osallistua riittävästi keskusteluun asuinkuntani tulevaisuudesta.

Voin vaikuttaa asuinkuntani tulevaisuuteen.

Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa asuinkuntani tulevaisuuteen.

- Täysin samaa mieltä (5)
- Jokseenkin samaa mieltä (4)
- En samaa enkä eri mieltä (3)
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä (2)
- Täysin eri mieltä (1)

Kaikki vastaajat

3. TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

Yhteiskunnan yhtenäisyys

Hyvinvointi

Ympäristösuhteemme

Teknologian kehitys

Talouden kestävyys

Demokratian tila

Yhteenveto maakunnan tuloksista, Pohjois-Karjala

YHTEENVETO TULOXSISTA

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVIEN KEHITYSKULKUJEN VAIKUTUS OMAAN ELÄMÄÄN JA HYVINVOINTIIN 10 VUODEN AIKAJÄNTEELLÄ

Yhteiskunnan yhtenäisyys: Tähän liittyvät kehityskulut nähdään vaikutuksiltaan kielteisinä tai erittäin kielteisinä. Maakunnan arviot vastaavat kaikkien suomalaisten arvioita paitsi väestön keskittymissä kasvukeskuksiin ja alueellisten erojen kasvamisessa, joissa arviot ovat kielteisempiä.

Hyvinvointi: Oman hyvinvoinnin kannalta positiivisemmaksi kehityskuluksi arvioidaan se, että luonnon merkitys hyvinvoinnille ymmärretään entistä paremmin. Muiden kehityskulkujen vaikutus arvioidaan joko erittäin kielteiseksi tai ne jakavat mielipiteitä kuten julkisten palvelujen digitalisoituminen. Maakunnan arviot vastaavat kaikkien suomalaisten.

Suhteemme ympäristöön: Positiivisimmaksi kehityskuluksi arvioidaan se, että opimme käyttämään luonnonvaroja vastuullisesti tuotteissa ja palveluissa ja, että yhdyskuntasuunnittelussa huomioidaan luontoympäristöjen säilyttäminen. Kielteisemmiksi arvioidaan luonnon monimuotoisuuden väheneminen ja ilmaston kuumeneminen ja äärisäiden yleistyminen. Arvioissa ei ole merkittävää eroa maakunnan ja koko maan vertailussa.

Teknologian kehitys: Positiivisemmaksi arvioidaan se, että terveysteknologiat tukevat ennakoivaa terveydenhoitoa. Se, että tekoälystä tulee osa arkea ja sen muuttaa osaamistarpeita työelämässä jakaa vastaajien arvioita. Kielteisimmäksi arvioidaan ihmisiltä kerättävän datan määrän lisääntyminen. Arviot eivät eroa merkittävästi koko maan tuloksista.

Talouden kestävyys: Suomen talouskasvun jatkuminen heikkona arvioidaan erittäin kielteiseksi kehityskuluksi. Myönteisin arvio saadaan suomalaisten innovaatioiden luomasta kasvusta, myönteisesti vaikuttaa myös Suomessa olevat hyvät edellytykset yrittää ja tehdä töitä sekä se, että työelämä edellyttää jatkuvaa uusien asioiden oppimista. Maakunnan arvioissa ei ole merkittävää eroa maakunnan ja koko maan vertailussa.

Demokratian tila: Luottamuksen heikkeneminen päätöksentekoon arvioidaan erittäin kriittiseksi kehityskuluksi. Vaikutuksiltaan kielteiseksi arvioidaan myös tunnepohjaisen vastakkainasettelun lisääntyminen politiikassa ja se, että demokratian asema länsimaissa on koetuksella. Pohjois-Karjalan arviot vastaavat näissä asioissa melko hyvin koko maan arvioita.

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Yhteiskunnan yhtenäisyys

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

YHTEISKUNNAN YHTENÄISYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Pohjois-Karjala

Väestö muuttuu monikulttuurisemmaksi

Total 2025 (n=3226) 5 23 30 2 28 12 2,81

Pohjois-Karjala (n=139) 3 34 27 1 27 8 2,97

Väestö keskittyy kasvukeskuksiin

Total 2025 (n=3226) 1 8 28 4 41 17 2,31

Pohjois-Karjala (n=139) 1 5 23 4 37 30 2,06

Syntyvyys Suomessa vähenee

Total 2025 (n=3226) 1 3 25 3 45 23 2,11

Pohjois-Karjala (n=139) 1 4 19 3 51 23 2,07

Alueelliset erot kasvavat

Total 2025 (n=3226) 1 3 17 3 47 29 1,97

Pohjois-Karjala (n=139) 1 3 18 2 34 45 1,72

Ihmisten välinen eriarvoisuus kasvaa

Total 2025 (n=3226) 1 3 17 2 37 40 1,84

Pohjois-Karjala (n=139) 1 3 16 3 30 47 1,76

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut Hyvinvointi

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

HYVINVOINTI

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Pohjois-Karjala

Luonnon merkitys hyvinvoinnille ymmärretään entistä paremmin

Total 2025 (n=3226) 36 37 18 3 4 2 4,05

Pohjois-Karjala (n=139) 39 30 23 4 2 2 4,05

Julkiset palvelut digitalisoituvat

Total 2025 (n=3226) 9 27 24 2 26 12 2,95

Pohjois-Karjala (n=139) 5 30 18 4 27 15 2,81

Väestö ikääntyy ja Suomen ikärakenne muuttuu

Total 2025 (n=3226) 1 3 19 3 50 24 2,05

Pohjois-Karjala (n=139) 1 17 3 53 26 1,92

Julkisiin palveluihin on käytettävissä entistä vähemmän rahaa

Total 2025 (n=3226) 2 4 12 2 37 42 1,84

Pohjois-Karjala (n=139) 2 6 9 3 32 49 1,76

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut Suhteemme ympäristöön

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

SUHTEEMME YMPÄRISTÖÖN

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Pohjois-Karjala

Opimme käyttämään luonnonvaroja vastuullisesti tuotteissa ja palveluissa

Total 2025 (n=3226) 36 37 18 4 4 2 4,06

Pohjois-Karjala (n=139) 29 37 23 5 2 3 3,92

Yhdyskuntasuunnittelussa huomioidaan luontoympäristöjen säilyttäminen

Total 2025 (n=3226) 27 35 25 5 6 2 3,83

Pohjois-Karjala (n=139) 23 31 31 7 3 4 3,71

Ilmasto kuumenee ja äärisäät yleistyvät

Total 2025 (n=3226) 1 4 16 3 35 41 1,86

Pohjois-Karjala (n=139) 1 3 16 3 34 44 1,79

Luonnon monimuotoisuus vähenee

Total 2025 (n=3226) 1 2 16 3 37 42 1,80

Pohjois-Karjala (n=139) 1 2 15 7 40 35 1,85

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut Teknologian kehitys

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

TEKNOLOGIAN KEHITYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Pohjois-Karjala

Terveysteknologiat tukevat ennakoivaa terveydenhoitoa

Total 2025 (n=3226) 13 44 24 6 9 4 3,56

Pohjois-Karjala (n=139) 8 42 24 7 14 4 3,39

Tekoälystä tulee osa arkea

Total 2025 (n=3226) 5 26 26 4 27 13 2,83

Pohjois-Karjala (n=139) 4 28 21 6 30 11 2,82

Tekoäly muuttaa osaamistarpeita työelämässä

Total 2025 (n=3226) 3 21 29 6 28 13 2,70

Pohjois-Karjala (n=139) 4 24 21 10 32 9 2,80

Ihmisistä kerätään entistä enemmän dataa

Total 2025 (n=3226) 2 14 26 5 34 18 2,45

Pohjois-Karjala (n=139) 3 10 25 3 40 19 2,34

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

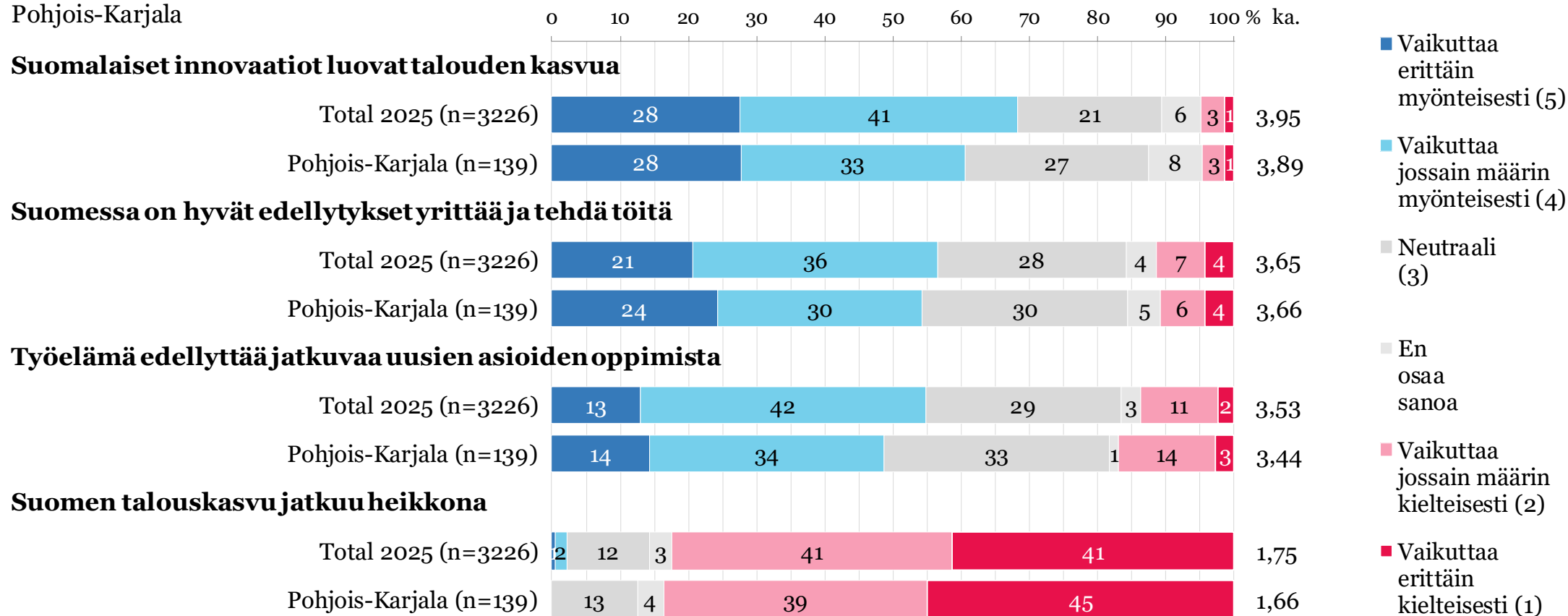
Talouden kestävyys

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

TALOUDEN KESTÄVYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Pohjois-Karjala

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Demokratian tila

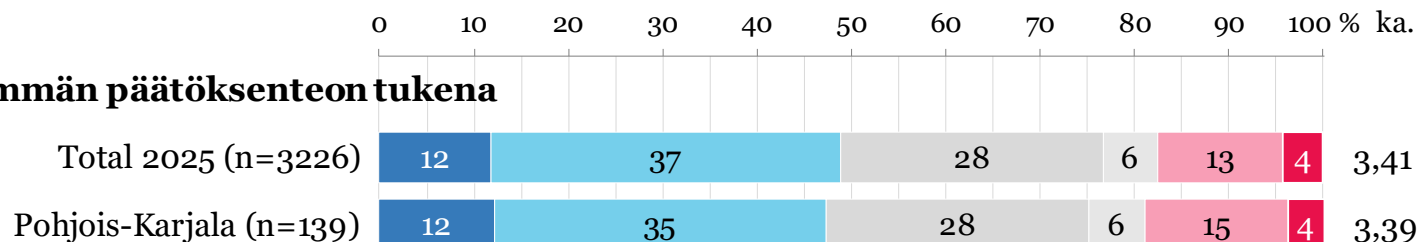
TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

DEMOKRATIAN TILA

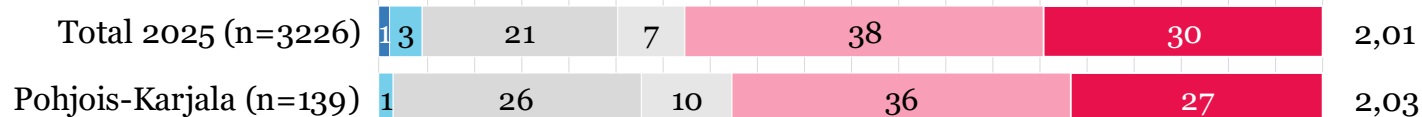
Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Pohjois-Karjala

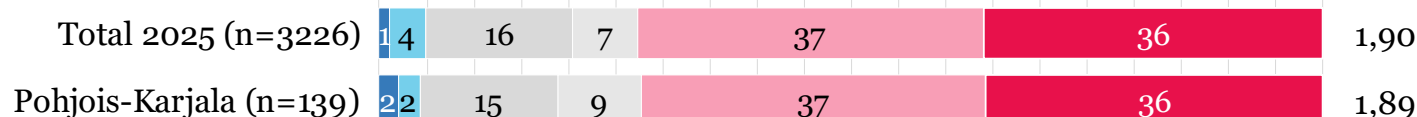
Dataa käytetään enemmän päätöksenteon tukena

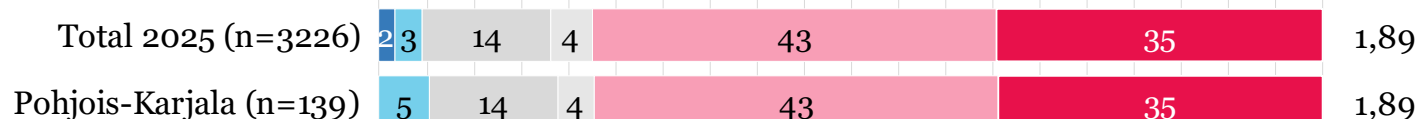
Demokratian asema länsimaissa on koetuksella

Tunnepohjainen vastakkainasettelu lisääntyy politiikassa

Luottamus päätöksentekoon heikkenee

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Yhteenveto maakunnan tuloksista, Pohjois-Karjala

YHTEENVETO TULOKSISTA

Suomen tulevaisuuden suuntaan vaikuttavat toimijat

Suomen tulevaisuuden suunnan kannalta, selvästi tärkeimmiksi toimijoiksi nousivat valtiohallinto ja EU, suuri enemmistö arvioi näiden toimijoiden vaikuttavan erittäin paljon tai paljon. Näiden jälkeen nousevat puolueet, yritykset, tutkimus- ja oppilaitokset, kansalaiset, työmarkkinatoimijat ja kunnat ja kaupungit.

Selvästi vähiten vaikutusta arvioitiin olevan kulttuuritoimijoilla, kansalaisjärjestöillä ja mielipidevaikuttajilla. Arviot ovat maakunnassa lähes samanlaiset kuin koko maassa.

Arjen hyvinvointiisi seuraavien kymmenen vuoden aikana eniten vaikuttavat asiat

Kaikkein vaikuttavimpia olivat oma/läheisten terveys, toimeentulo sekä turvallisuus ja turvallisuuden tunteminen. Nämä ovat tärkeitä suurelle enemmistölle suomalaisia. Seuraavaksi nousivat sosiaaliset suhteet, luottamus tulevaisuuteen ja merkityksellinen tekeminen. Myös näistä vallitsee suuri yksimielisyys. Sen sijaan vain alle neljännes suomalaisista arvioi kulttuuritarjonnan eri muodoissaan vaikuttavan oman arjen hyvinvointiin seuraavien 10 vuoden aikana. Arviot vastaavat melko tarkasti koko maan tuloksia.

Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana

Tärkeimmät asiat liittyvät työpaikkojen syntymiseen ja työpaikkojen löytymiseen kaikille sekä siihen, että lasten ja nuorten hyvinvointi olisi parantunut. Seuraavaksi nousevat hyvinvointivaltion säilyttämisessä onnistuminen ja kansalaisten turvallisuuden säilyminen korkealla tasolla. Lähes yhtä tärkeiksi koetaan myös hyvinvointipalvelujen saatavuus kaikille ja julkisen talouden saaminen tasapainoon velan ottoa hillitsemällä. Kysytyistä asioista vähiten toivotuiksi arvioidaan uusien, demokraattisten toiminta- ja kuulemistapojen löytäminen, datan hyödyntämisen reiluus ja läpinäkyvyys sekä ihmisten luottamus digitaalisiin palveluihin sekä se, että teknologian hyödyt jakautuvat tasaisesti ja tasa-arvioisesti. Tulevaisuudelta toivottavat asiat ovat maakunnassa pitkälle samat kuin koko Suomessa, erityisesti kuitenkin toivotaan, että hyvinvointipalvelut ovat kaikkien saatavilla myös jatkossa.

Mitkä seuraavista tahoista vaikuttavat eniten Suomen tulevaisuuden suuntaan? (1/2)

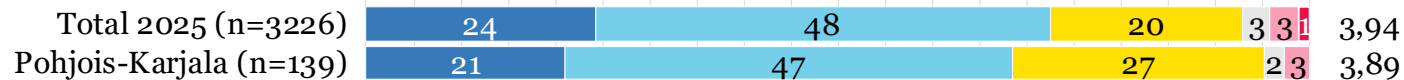
Mitkä seuraavista tahoista vaikuttavat eniten Suomen tulevaisuuden suuntaan?

Pohjois-Karjala

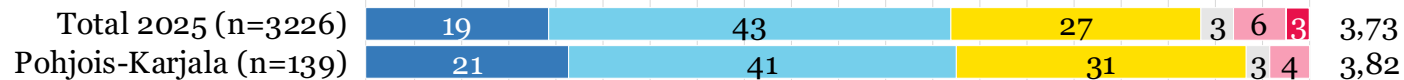
Valtionhallinto

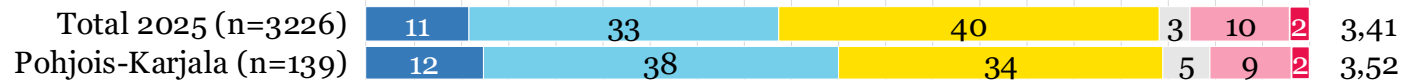
EU

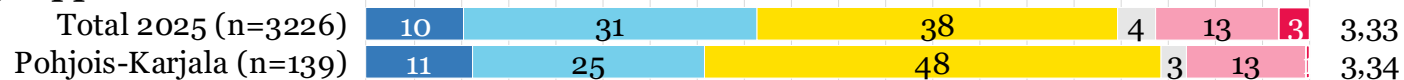
Puolueet

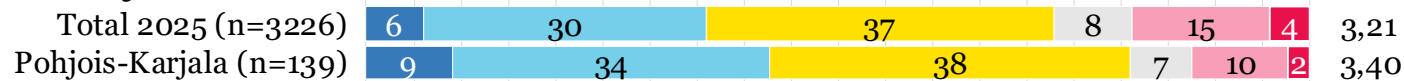
Yritykset

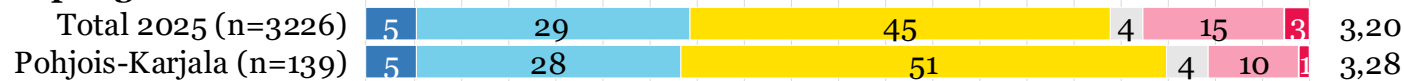
Tutkimus- ja oppilaitokset

Työmarkkinatoimijat

Kunnat ja kaupungit

■ Erittäin paljon (5)

■ Paljon (4)

■ Jonkin verran (3)

■ En osaa sanoa

■ Vähän (2)

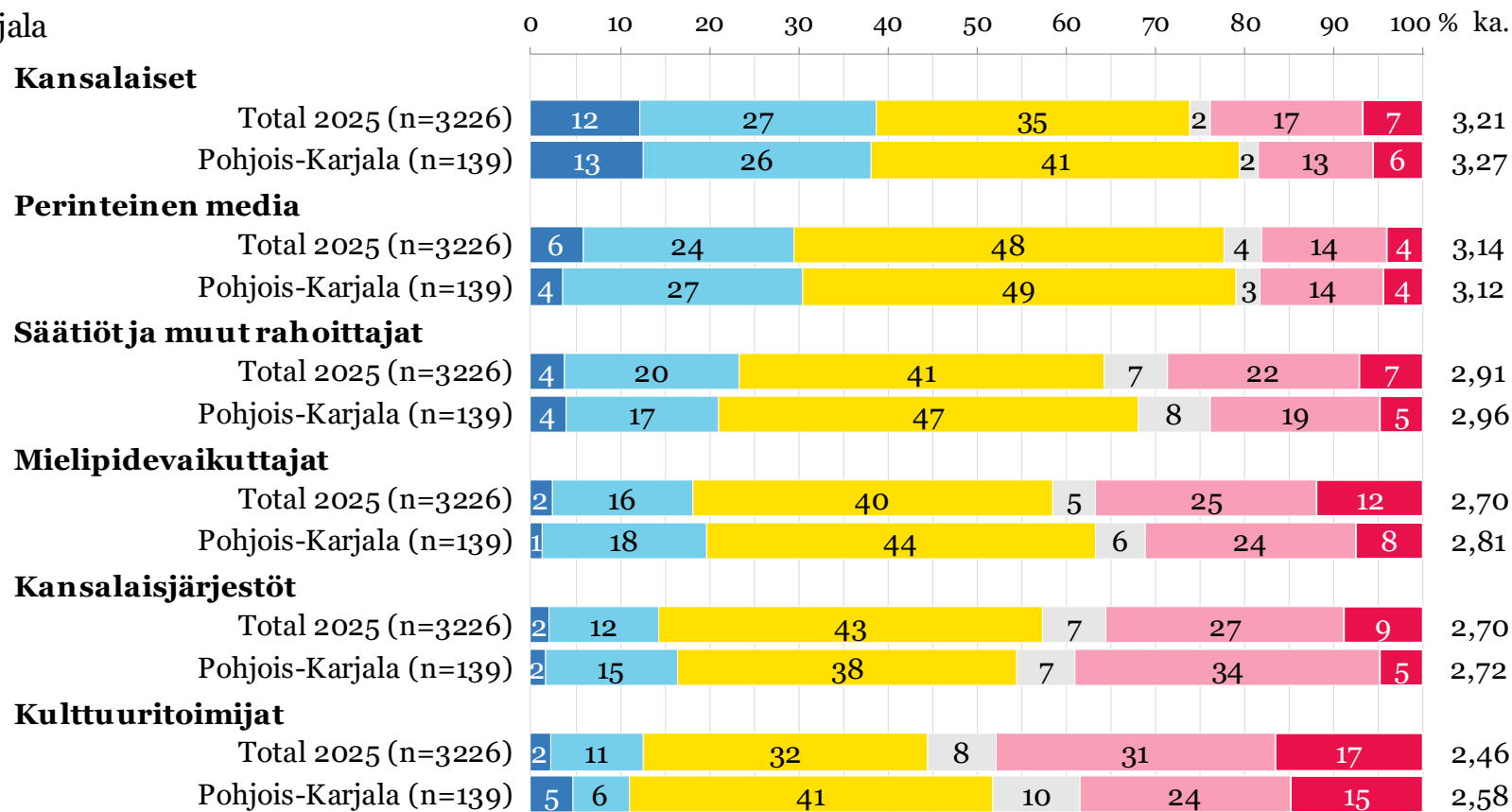
■ Ei juuri lainkaan (1)

Kaikki vastaajat

Mitkä seuraavista tahoista vaikuttavat eniten Suomen tulevaisuuden suuntaan? (2/2)

Mitkä seuraavista tahoista vaikuttavat eniten Suomen tulevaisuuden suuntaan?

Pohjois-Karjala

■ Erittäin paljon (5)

■ Paljon (4)

■ Jonkin verran (3)

■ En osaa sanoa

■ Vähän (2)

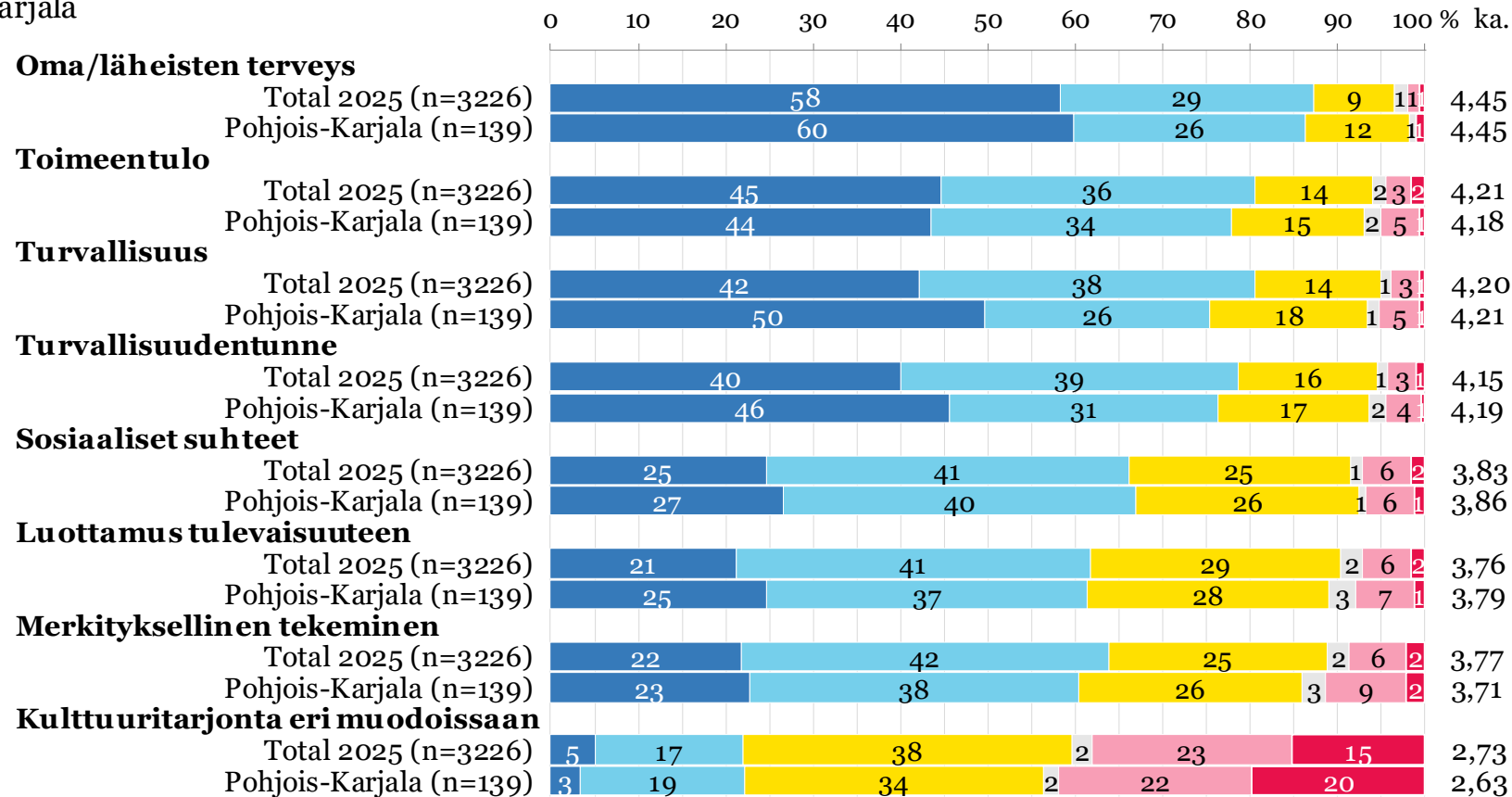
■ Ei juuri lainkaan (1)

Kaikki vastaajat

Mitkä asiat vaikuttavat eniten arjen hyvinvointiisi seuraavien 10 v. aikana?

Mitkä seuraavista asioista vaikuttavat eniten arjen hyvinvointiisi seuraavien kymmenen vuoden aikana?

Pohjois-Karjala

■ Erittäin paljon (5)

■ Paljon (4)

■ Jonkin verran (3)

■ En osaa sanoa

■ Vähän (2)

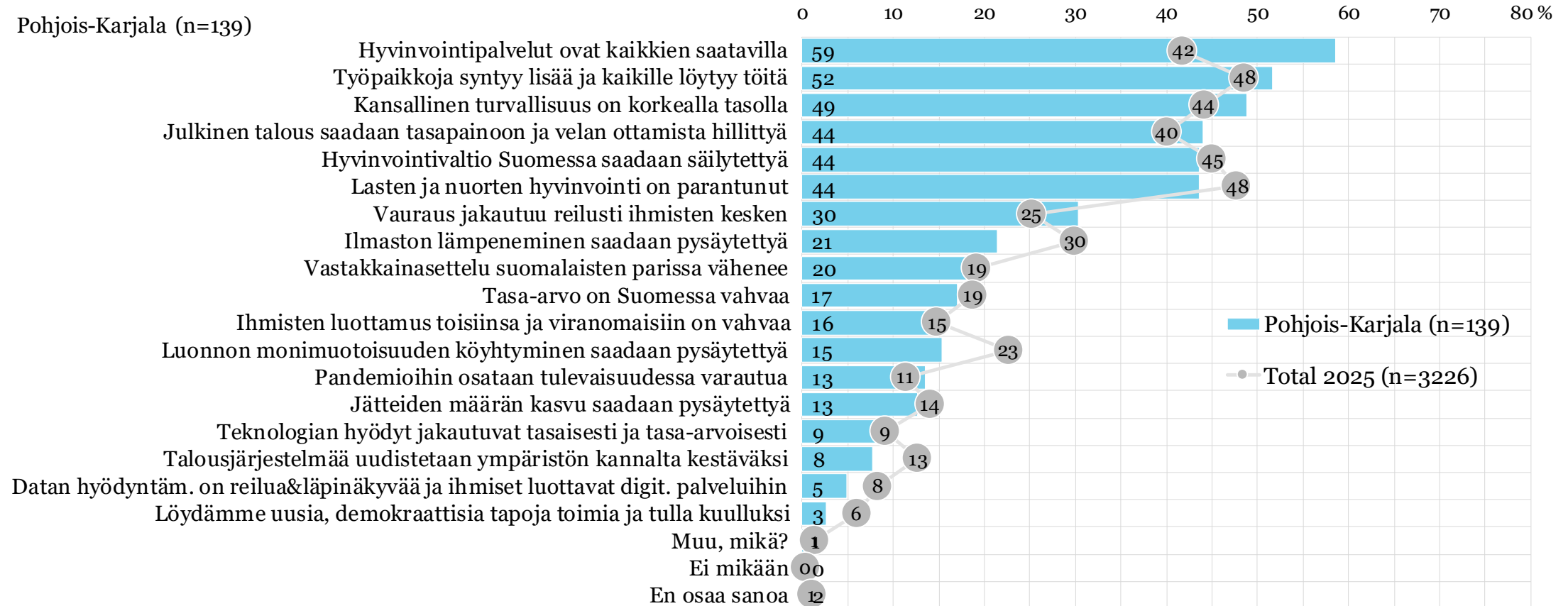
■ Ei juuri lainkaan (1)

Kaikki vastaajat

Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana

Mitkä seuraavista asioista haluaisit nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana?
Voit valita enintään viisi asiaa.

Pohjois-Karjala (n=139)

Kaikki vastaajat

Tärkeimmät asiat kun miettii ketä äänestää seuraavissa vaaleissa

Mitkä seuraavista asioista ovat tärkeimpiä miettiessäsi ketä äänestät SEURAAVISSA vaaleissa?
Voit valita enintään viisi asiaa.

Pohjois-Karjala (n=139)

Kaikki vastaajat

- Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana

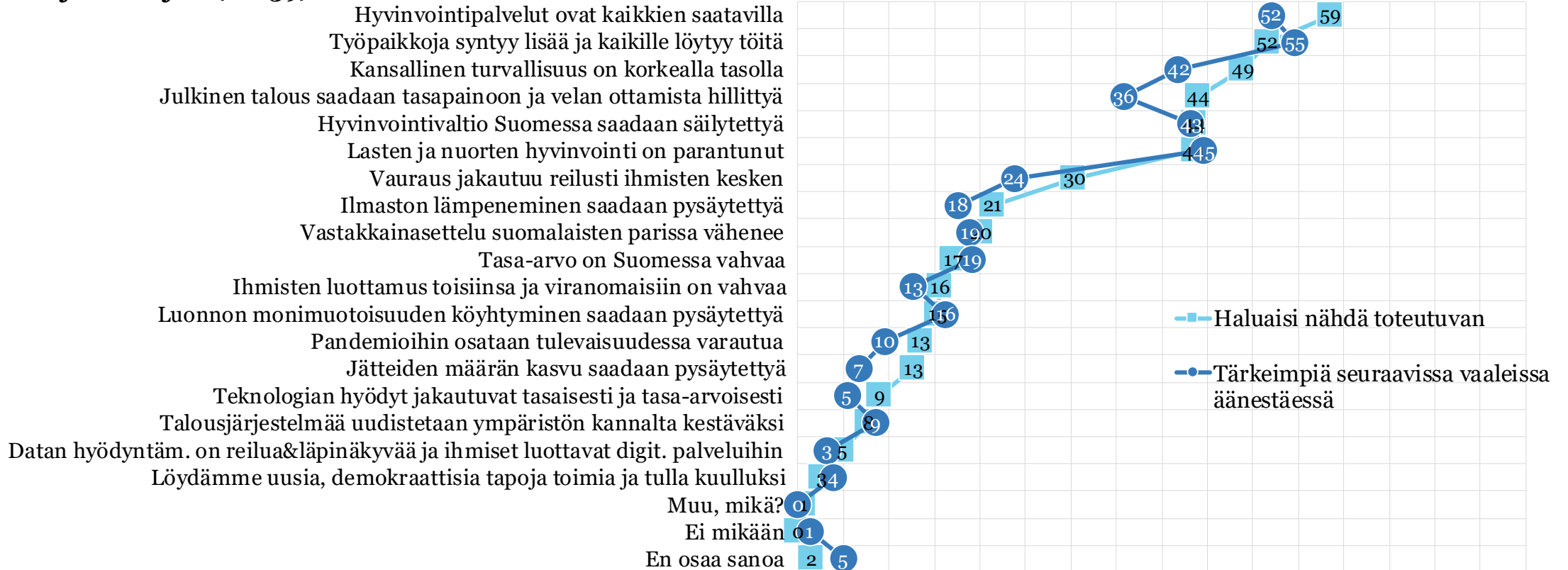
YHTEISKUNNALLISET TAVOITTEET

- Tärkeimmät asiat kun miettii ketä äänestää seuraavissa vaaleissa

Mitkä seuraavista asioista haluaisit nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana?
Voit valita enintään viisi asiaa.

Mitkä seuraavista asioista ovat tärkeimpiä miettiessäsi ketä äänestät SEURAAVISSA vaaleissa?
Voit valita enintään viisi asiaa.

Pohjois-Karjala (n=139)

Kaikki vastaajat

95 % LUOTTAMUSVÄLI, %-yksikköä

Tulokseksi saatu %- osuus	VASTAAJAMÄÄRÄ																	
	20	40	60	80	100	140	180	220	260	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
5 tai 95	± 13,2	± 8,5	± 6,5	± 5,5	± 4,8	± 3,9	± 3,4	± 3,1	± 2,8	± 2,6	± 2,2	± 2,0	± 1,8	± 1,5	± 1,4	± 1,0	± 0,8	± 0,6
10 tai 90	± 14,9	± 10,1	± 8,1	± 6,9	± 6,1	± 5,1	± 4,5	± 4,1	± 3,7	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 2,4	± 2,1	± 1,9	± 1,3	± 1,1	± 0,8
15 tai 85	± 16,3	± 11,4	± 9,2	± 8,0	± 7,1	± 6,0	± 5,3	± 4,8	± 4,4	± 4,1	± 3,5	± 3,1	± 2,9	± 2,5	± 2,2	± 1,6	± 1,3	± 1,0
20 tai 80	± 17,3	± 12,4	± 10,1	± 8,8	± 7,9	± 6,6	± 5,9	± 5,3	± 4,9	± 4,5	± 3,9	± 3,5	± 3,2	± 2,8	± 2,5	± 1,8	± 1,4	± 1,1
25 tai 75	± 18,2	± 13,2	± 10,8	± 9,4	± 8,4	± 7,1	± 6,3	± 5,7	± 5,3	± 4,9	± 4,2	± 3,8	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 1,9	± 1,6	± 1,2
30 tai 70	± 18,9	± 13,8	± 11,4	± 9,9	± 8,9	± 7,5	± 6,7	± 6,0	± 5,5	± 5,2	± 4,5	± 4,0	± 3,7	± 3,2	± 2,8	± 2,0	± 1,6	± 1,3
35 tai 65	± 19,4	± 14,2	± 11,8	± 10,3	± 9,2	± 7,8	± 6,9	± 6,3	± 5,8	± 5,4	± 4,7	± 4,2	± 3,8	± 3,3	± 3,0	± 2,1	± 1,7	± 1,3
40 tai 60	± 19,8	± 14,6	± 12,1	± 10,5	± 9,4	± 8,0	± 7,1	± 6,4	± 5,9	± 5,5	± 4,8	± 4,3	± 3,9	± 3,4	± 3,0	± 2,2	± 1,8	± 1,4
45 tai 55	± 20,0	± 14,7	± 12,2	± 10,7	± 9,6	± 8,1	± 7,2	± 6,5	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,3	± 4,0	± 3,4	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4
50	± 20,1	± 14,8	± 12,3	± 10,7	± 9,6	± 8,2	± 7,2	± 6,6	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,4	± 4,0	± 3,5	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4

Esimerkki tulkinnasta:

Tutkimuskysymykseen on vastannut 510 henkilöä. Vastaajista 33 % vastasi "samaa mieltä". Taulukosta etsitään vastaajamäärä, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen vastaajamäärää, sekä %-osuus, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen tutkittavan vastausluokan %-osuutta. Taulukossa lähinnä vastaajamäärää 510 on vastaajamäärä 500 ja lähinnä %-osuutta 33 on %-osuus 35. Luottamusväli on vastaajamäärän 500 ja %-osuuden 35 leikkauskohdassa. Tutkimuskysymyksestä "samaa mieltä" olevien %-osuus koko väestössä on siis 95 % todennäköisyydellä välillä $33 \pm 4,2$ eli välillä 28,8 - 37,2